

Et mellemstort chok

I sommeren 2023 skete klimaforandringerne hurtigere og kom tættere på end hidtil. 19 fotos fra de seneste tre måneder viser det store billede af en verden under forandring

17. august, Spanien: På den nordlige del af Tenerife er en familie fra landsbyen Benijos kørt til nabobyen for at forsøge at hjælpe de lokale. Anadolu Agency/Ritzau Scanpix

Moderne Tider, 26. august 2023, [Otto Lerche Kristiansen](#) og [Sigrid Nygaard](#)

I årtier har klimaforandringerne været noget, der foregik langt væk.

I Danmark og mange andre vestlige lande har vi set billeder af oversvømmelser og tørke i andre dele af verden, vi har hørt advarslerne fra forskere og læst fremskrivningerne af temperaturen, vi har haft adgang til rapporter og grafer, men forandringerne er som regel ikke sket på vores kontinent og har ikke påvirket vores liv.

Det er ofte blevet fremhævet som en del af forklaringen på, hvorfor verdens lande på den ene side har været enige om, at klimaforandringerne er vor tids største udfordring, og på den anden side ikke har været i stand til at løse den. Ifølge FN's seneste Emissions Gap Report er verden med de nuværende politikker på vej mod en opvarmning på 2,8 grader.

Den økonomiske kommentator ved Financial Times Martin Wolf har tidligere overvejet, hvorvidt »mellestore chok« ville kunne ændre tingene.

»Det er svært helt at forestille sig, hvordan de chok skulle se ud. Men jeg antager, at midlertidige klimarystelser, som fører til enorme overophedninger i meget vigtige dele af verden, muligvis ville kunne få folk til at forandre sig,« har han sagt i et [interview](#) her i avisen.

De seneste måneder har myndighederne i Grækenland evakueret tusindvis af turister og indlogeret dem på skoler og i sportshaller efter voldsomme skovbrande, i Italiens hovedstad, Rom, nåede temperaturen det højeste niveau, der nogensinde er målt i byen, i Norge vil genopbygningen efter årtiers værste oversvømmelser koste mere end en milliard kroner, og på Hawaii er 100 personer døde efter omfattende skovbrande. Over 800 savnes fortsat.

Og mens redningsarbejdere mange steder i Europa og andre dele af verden evakuerede folk fra områder med skovbrande og oversvømmelser, offentliggjorde det videnskabelige tidsskrift Nature Medicine et studie af antallet af døde under sidste års hedebløge i Europa, hvor en række rekorder også blev sat: 62.000.

Måske er det alligevel ikke så svært at forestille sig sådan et mellemstort chok?

På avisen har vi i de seneste måneder bragt billeder fra de enkelte begivenheder, både fra Europa og andre dele af verden, hvor situationen mange steder er betydeligt værre. Her ved udgangen af sommeren har fotoredaktionen samlet en række af de mest opsigtsvækkende og markante billeder fra den seneste tid for at vise det store billede af en verden under forandring.

- 19. august, Canada: Titusindvis er blevet evakueret i det vestlige Canada på grund af naturbrande. Men ikke denne kvinde, som tager sig en svømmetur i Okanagan Lake, hvor bredden er dækket af brændte fyrrenåle. Foto: Paige Taylor White

- 16. august, Spanien: Indbyggere i Candelaria på Tenerife flygter fra brandene. Flere end 26.000 er ifølge myndighederne blevet evakueret. Foto: Anadolu Agency/Ritzau Scanpix

- 16. august, Hawaii: Skovbrande har kostet flere end 100 mennesker livet på Hawaii. Et af de steder, som har været hårdest ramt, er byen Lahaina. I det afspærrede område omkring Front Street bevæger en politimand sig ned gennem rækken af udbændte biler. Foto: Go Nakamura/The New York Times

- 11. august, Irak: Unge bader i floden Shatt al-Arab i byen Basra, hvor lufttemperaturen har nået over 50 grader. Foto: Hussein Faleh

- 11. august, Norge: Omkring 4.000 personer er blevet evakueret fra deres hjem, efter en storm har ramt området ved byen Hønefoss. Foto: Jacob Ehrbahn

- 9. august, Hawaii: I lufthavnen venter folk på at blive fløjet væk fra Maui, hvor meget af Hawaiis gamle hovedstad, Lahaina, er brændt ned. Foto: Philip Cheung/The New York Times

- 4. august, Kina: Tyfonen Doksuri og kraftig regn har sat dele af hovedstaden Beijing under vand. Foto: Tingshu Wang

- 28. juli, Algeriet: I Ait Oussalah er 16 personer, svarende til omkring ti procent af landsbyens befolkning, døde under flugten fra skovbrandene. Foto: AFP/Ritzau Scanpix

- 26. juli, Italien: Hedebrand og skovbrande ved Etna på Sicilien. Omkring 50 kilometer syd for vulkanen målte man sidste år temperaturen til 48,8 grader – den højeste nogensinde i Europa. Foto: Abaca/Ritzau Scanpix

- 24. juli, Grækenland: Rejsebureauet TUI's udlejningsvillaer i Kiotari på Rhodos efter en skovbrand. Tusindvis af turister er blevet evakueret. Foto: Jacob Ehrbahn

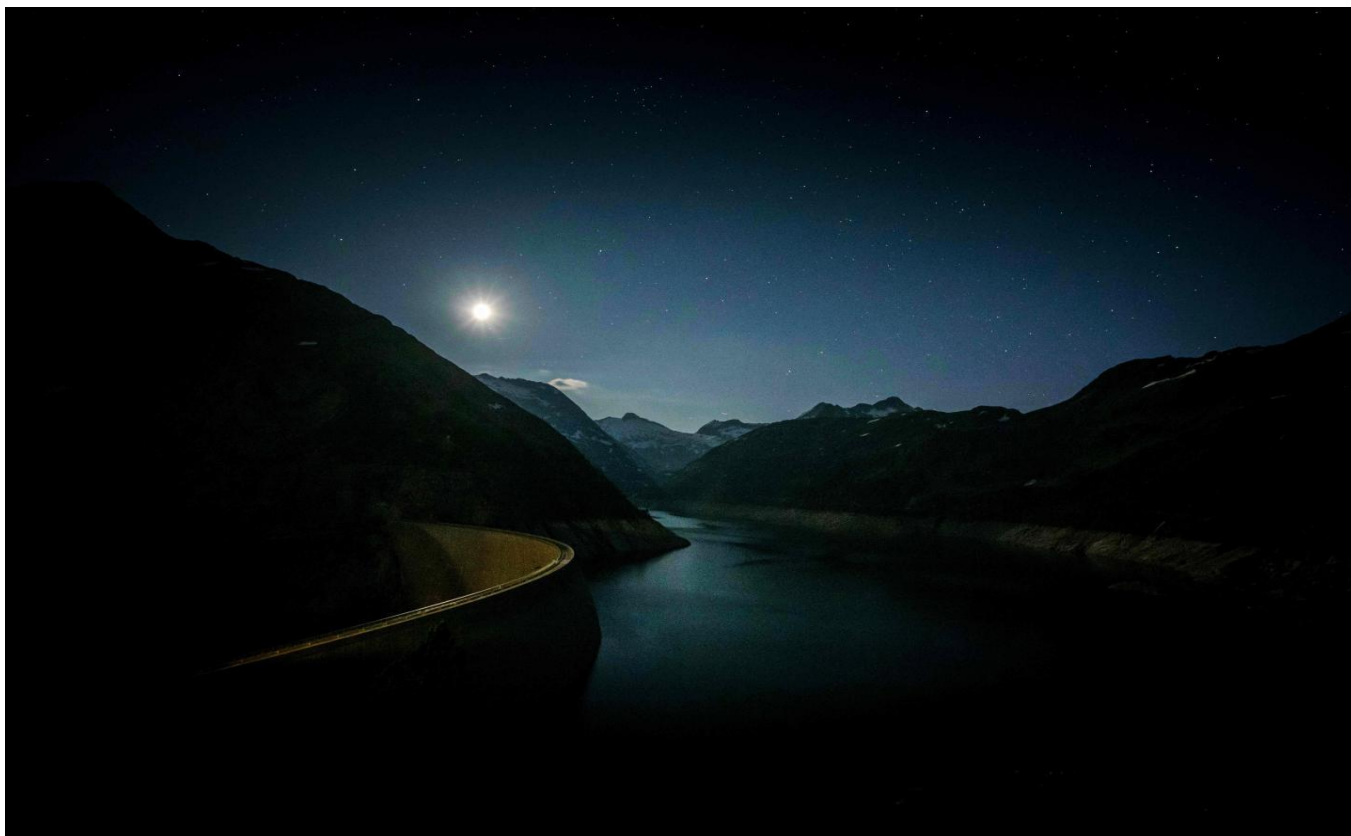
- 17. juli, Grækenland: Lokale forsøger at redde et hus fra flammerne ved byen Lagonisi 35 kilometer sydøst for Athen. Foto: Spyros Bakalis

- 15. juli, USA: I Californien har temperaturen nogle steder været oppe på 47 grader. For at forebygge naturbrande starter og overvåger myndighederne derfor kontrollerede brande som her i Moreno Valley. Foto: David Swanson

- 14. juli, Indien: Nødhjælp deles ud i et lavtliggende område omkring hovedstaden New Delhi. Foto: Manish Swarup

- 25. juni, Østrig: I Alperne ligger den 200 meter høje Koelnbrein-dæmning og et kraftværk, som producerer en del af Østrigs vedvarende energi. Men mængden af smeltevand falder – og dermed også produktionen af vandkraft. Foto: Joe Klamar

- 15. juni, Danmark: Landmand Søren Fønsgaard Jensen dyrker hvede, byg, græs, spinat og flere andre afgrøder på sine marker på Falster. En tør maj og juni i Danmark har især ramt hans udbytte af hvede. Foto: Martin Lehmann

- 15. juni, Pakistan: Flere end 170.000 mennesker bliver ifølge BBC evakueret, da en orkan rammer et område ved grænsen mellem Pakistan og Indien. I de midlertidige centre får de evakuerede mad og vand. Foto: Akram Shahid

- 7. juni, USA: New York er blandt de byer, der bliver farvet orange af røg fra skovbrande i Canada. Nogle indbyggere bevæger sig ud iført N95-luftfiltermasker, mens andre følger myndighedernes opfordring om at holde sig inden døre. Foto: Dave Sanders

- 6. juni, Canada: Skoven ved søen Cameron i den vestlige provins British Columbia er ramt af de brande, der senere skal vise sig at hærge et større samlet areal i Canada end nogensinde før. Foto: James MacDonald